

ՏՆՕՐԵՆՆԵՐ - ԽՈՐՀԱՆԳԻՆԵՐԻ ՊԵՐՍՈՆԱԼ

Հ. ՄԱՄՈՒՐԻԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒ ԻՒՆ

ՏԱՐԵՎԱՆ	500 ՊԵՏ.
ԵՐԵՎԱՆԻ	250
ԵՐԱՍՄԱՆ	150

Բաժանորդագրություններ կ'սկսվեն
ամեն ամսոյ 1 ին և 15 ին



ՕՐԱԹԵՐԹ ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

100 ՓԱՐՍ

100 ՓԱՐՍ

Fondateur

M. Mamourian

Directeur - Rédacteur en chef

H. MAMOURIAN

ARÉVÉLIAN MAMOUL,
JOURNAL ARMÉNIEN
QUOTIDIEN

ՊԱՐՏՔ ՈՒ ՊԱՆԱՆՔ

Երեկ գրած էինք թէ՛ թրքահայութիւնէն որոշ պահանջում էր ունենալ ընդհանուր իրաւունքներ:

Մայրաքաղաքի թերթերն կ'հաղորդեն թէ՛ Պոլսոյ մէջ սկսած է «Հայրենիքի տուրք» տնտեսական յանգանակութեան գործը և ցարդ հրատարակուած ցուցակները 20—30 հազար ոսկոյ գումարի մը հանգանակութիւնը կ'տեղեկացնեն:

Ուրիշն թրքահայութիւնն և բնականաբար թրքահայութիւնը ըսելով պիտի հասկնանք Պոլիս և Իզմիր, որոշ պարտականութիւններ ունին, օգնութեան փութալ հայ որբերուն և տարագիրներուն:

Թողնելով Պոլսոյ հանգանակութիւնն կամ «Հայրենիքի տուրք» տնտեսական զանգանակութիւնը գումարներու գոհացուցիչ կամ անգոհացուցիչ ըլլալու պարագային Պոլսոյ հայութիւնն զատառտանին, խօսինք Իզմիրի հայութեան կատարած դերին վրայ:

Իզմիրի ունեւորէն և հարուստէն շատ բան կ'ստանան այսօր թրքահայ տառապեալն ու որբը:

Իզմիրի հայութիւնը ցայսօր տուած ու պիտի տայ 150 հազար ոսկիի մօտ գումար մը: Միթէ բաւարար է ու այսչափով պիտի բաւականանայ, չենք կարծել:

Իզմիրի ունեւոր, դաւանարարը, ինչպէս միշտ, այս դժուարին պարագաներուն ևս պիտի բանայ իր քսակը, և եթէ ասկից առաջ պահ մը սխալեցաւ, պահ մը դեղնեցաւ իր պարտականութեան մէջ, այսօր արթնամտութիւն պիտի ունենայ իր անցեալի սխալն դարմանելու:

Հայ մամուլի մէջ գիտելի պարագայ մըն է որ միշտ ունեւորին պարտականութիւնն ինչեղանիւ ստիպողականութիւնէն մղուած, անտես կ'առնուի կաբէոր կէտ մը, որ սերտ առնչութիւն ունի անոր կատարելիք պարտականութեան հետ:

Ասիկա մատակարարութեան խնդիրն է, որ դժբաղդարար միջոցն այսօր շատ կիսկատար կերպով նկատողութեան առնուած է կամ բնաւ չէ առնուած:

Պարտքեր յիշեցնելու պահուն կ'մտնանք պարտականութիւնները: Եթէ չմտնանք իսկ կարեւորութիւն չենք տար անոնց և հետեւեալն կ'ըլլայ չափազանց վատ, և այդ հետեւեալներէն կ'տուժեն բազմաչափաւ հայութեան խընհակները:

Իզմիրի հայութեան նուիրած մեծագումար գրամներն ստիպողական կոչեալու համեմատ զրկուեցան աստ ու անդ, ներքին գաւառական զինուոր կեդրոնները, ասիայի միջոցն. այսօր կըրցանք գաղափար մը չինել թէ՛ այդ գրամներն ինչպէս յանձնաձեռնեցան, ինչպէս գործածուեցան. երբեք, տուէք, ինչու չէք տար՝ ազգին դէմ կ'գաւաճանէք կ'աղաղակներ հարուստներու երեսն ի վար, բայց եթէ այդ ամբաստանութեան տակ դրուած հարուստն հարցում մը ուղղէ մեզի, համարատուութիւն մը պահանջէ ցարդ իր տուած գումարներուն նկատմամբ, պիտի ընդվզինք, վայթազիկներ, վատտութեան զեղծում մը պիտի նկատենք, թէ՛ տրամաբանութեան համապատասխան գտնելով անոր պահանջումն, պարտականութիւն մը պիտի դրանք իր հարցումին գոհացում տալու:

Արդ՝ ինչպէս պիտի կրնանք պատասխանել այդպահանջումին:

Բացի քանի մը բացառութիւններ կալովոյ գաւառական կեդրոններէ, զերթէ համոզիչ փաստեր ու հաշիւներ չունինք ներկայելու, ուսկից սա որոշ կարծիքն յառաջիկայ թէ՛ տրուած գումարներն իսկ իրենց նպատակին չեն գործածուիր և մատակարարութեան գործը շատ թերի ու անբաւարար կալման կերպով կ'աւարտուի:

Ահա այս աշխատութեան թերութիւնն յառաջ եկած է անվստահութիւն մը, որոհետեւեալով, վերջերս կ'որոշուէր կարեւոր նուիրատուներու կողմէ, Իզմիրի մէջ հանգանակութեան գումարներն անվստիք վրայ գործածել, որովհետեւ հոս ամեն բան կէտ առ կէտ կարելի է քննել ու նպաստներն բուն իրենց նպատակին գործածել:

Մեզի անձնօթ կ'մնայ թէ՛ Պոլսոյ վիճակն ի՞նչ է հաշուական և մատակարարութեան գործին մէջ, ամեն պարագայի չենք յուսար թէ՛ գոհացուցիչ ըլլայ, դատելով Պոլսոյ մամուլին դիրքէն:

Այսպէս ուրիշն հարցադրանքու պարտքն գծելէ առաջ, անոնց պահանջումներն գոհացնելու միջոցներ թող ձեռք առնուին, որպէսզի աւելի հովանաւ և կորովի կերպով, իրաւունք ունենանք մեր ձայնը բարձրացնելու:

Հ. Մ.

ՄԱՄՈՒՐԻԱՆ

ՀԵՆՐԻՆ ՄԱՄՈՒՐԻԱՆ

«Ամբիւ»-ն իր «Յունաստանի դիրքը» վերնագրով խմբագրականին մէջ հետեւեալը կը գրէ. — Յունաստանը Համաձայնութեան հաշտեցնելու պայքար մղած է: Ամբողջ ազգը արտաքայտուած էր ի նպատակ եւրոպական քաղաքակրթութիւնը մարմնացնող ազգերուն, բայց իրեն դէմ հակառակորդ ունեցաւ Կոստանդին թագաւորը, այն

անձը՝ որ յաղթական հանդիսացած էր մակեդոնական բոլոր ռազմադաշտերուն վրայ ու բերած Ազատութեան լոյսը հելլէն շրջաններուն, զոր մինչեւ այն ատեն գերութեան սեւ ամպը կը ծածկէր: Բայց հելլէն ազգը անտեսեց այս ամենը ու խեղդից իր անձնութեան զգացումը: Պայքարը դարձուց իրեն պէս չմտածող իր պիտին դէմ ու տապալից անոր գաճը:

Ներքին պայքարը վերջ գտնելով, ազգը այլեւս ազատ իր մտածումներն

բուն և գործերուն մէջ, նետուեցաւ իր բոլոր թափովը միւս պայքարին մէջ, այն պայքարին՝ որ Համաձայնութեան յաղթութեան պիտի յանգէր: Մակեդոնիոյ լիւսները և անդունդները թնդացին հելլէն զինուոր չկահելէն և հելլէն զինուորը մտաւ թշնամի բերդերուն մէջ, խեղով այսպէս ոտխնւրուն միութեան կապերը:

Ձենք պահանջներ մեր գործերը, բայց չենք ալ կրնար լուծելու պահել ու մեր ցարդ խեղդիկ, երբ կ'տեսնենք որ երկու տիրական պայքարներէ ետքը պարտաւսնորուն հաւատարմակտուողի կ'ապրտաղորդուի մեզի:

«Ամբիւ»-ն արձագանգ կ'ըլլայ Պոլսոյ միութիւնին մէջ ծառիւն, զոր խօսած է յունական ծառայութեան մէջ գտնուող թուրք զինուորներուն:

Ձինուորներ, Մեծ պարմանք կը համարիմ զձեզ քաղաքակրթ ազգի մը բանակին մէջ տեսնելով: Երբ հինգ տարի շարունակ մարդկութիւնը անկարողութիւն տղեկներու և զփաղդութեան մէջ կ'ընէր, դո՛ւք, իսլամ զինուորներ, փութացիք սիրելի պատրաստակամութեամբ մը հելլէն բանակի մէջ գիրք բռնելու, խաղաղութեան մէջ գիրք փարսով որ կ'ուրիշէք ձեր արեւելք մարդկութեան համար:

Պոլսը կրնաք երջանիկ ըլլալ, որովհետեւ կը ծառայենք այն փառապանծ դրօշին տակ, որովհետեւ մեծ պայքարի ընթացքին գտնուեցաւ յաղթական բանակի մը մէջ, որ իր դրօշակը հպարտօրէն ծածանեցուց կուռի գաշտերուն վրայ:

Մենք ուրիշ բան չենք կրնար ընել, բայց եթէ խնդրեցիք ձեզի ու մաղթել, որ ձեր սէրն ու անձնութեանը հանգէպ այն ազգին՝ որուն կը ծառայէք, յաւիտենական ըլլայ: Կեցէ՛ Յունաստան կեցէ՛ հելլէն բանակը: Կեցէ՛ եղբայրութիւնը:

«Պոլս»-ն հետեւեալը ստացած է Այտարին իր թղթակցէն. — Տէնիզիէն անուղղակի ճամբով քաղաքս հասած տեղեկութիւններ կը հաղորդեն թէ թէքքէ կոչուած քաղաքին մօտ իթթիհատի կողմէ զինուորացուած զէյյալէնները իրարու հետ կըռուռի բռնուեցան, աւարները մէջիւրին բաժնիլու առնին: Կոբը երկար ժամեր տեսց ու նայն իսկ երկուստեք թնդանով ալ գործածուեցաւ Երկու հրոսախուժման ալ կորուստը մեծ է: շատ մը ապստամբութեան գործարարներ գրեթէ կազմալուծման մէջ կը գտնուին:

«Բաբէ»-ն կ'իմանայ թէ Պ. Վէնիզէլոս Յունաստանի ներքին կացութեան վրայ հետեւեալ յայտարարութիւնները քննարկելով, երբեք Յունաստան մեկնիմ, պիտի կանչեմ ժողովուրդը որպէսզի ինծի հետ հասկացաւթեան գալ: Ես իրեն պիտի ըսեմ Ահաւասիկ քու ուժովը և օգնութեամբը սա բրի նո բրի թերեւս քննարկելու տեղի ունեցած եւս թերեւս թերութիւններ գործուած են:

Բայց խեղիքը այն էր որ գտած բեկորներու պէտք էր նոր չենք մը կառուցած, վերստեղծում մը ընել, և այսպիսի գէպերուն մէջ սխալները տիրապետելի կ'ըլլային: Մատից ութը տարւ տարւ կեանքս մնացած է: Որոշած եմ այդ քանի մը տարին ալ քու ազգկութեանը նուիրելու եկուր

ժողովուրդ և հետս մէկտեղ աշխատել: Իրեն ազգի ընկերներ աշխատելու համար միջնորդ չեմ ուզեր ես: Այս բանը քեզմէ, աշխիւ ժողովուրդէդ կը սպասեմ: Նոր և մեծ Յունաստանէն դուրս պիտի դան լաւ և պարկեշտ տարրեր: Դուն ես որ պիտի տաս ինծի այս տարրերը ով ժողովուրդը:

«Էմբիւ»-ն մէջ Պ. Սթամուտիան հելլէնութեան Յիւլիանամար անարգաբանութիւն մը նշմարելով՝ իր «Աստուած անիրաւ գործ չի տեսներ» խորագրով խմբագրականը ստալէս կը վերջաբանէ:

Մեր նախահարց մեծ Աստուածը մեր միակ պաշտպանը կը լինայ մեր վերեւ իրեն անհնգ անկաշառ դատաւոր նոյն անխախտ վստահութեան համար որ ունինք իրեն հանգէպ:

Ինքը, այո՛ ինքը՝ որ աշխարհը և աշխարհին ճակատագիրը կը վարէ իրեն միակ Տէր ու մշտնջենական Թագաւոր, պիտի վերահաստատէ իրաւունքը անխառնախին Պատմութիւնը և մեր անանգութիւնները զայս կը սորվեցնին մեզի: Ընդդիմամտութեան թիւները, հակառակութիւնները, երեսն ձգելները մեզ չեն յուսահատեցնել: Ընդհակառակը կը զորացնեն մեզ մեր պայքարին մէջ ու երկաթի պէս կ'ընեն:

«Թէլէր-Ֆ»-ն կը գրէ թէ Պերկամայի թուրքերուն կողմէ եկած դասը շատ հրահանգիչ է: Անոնք չեն կրնար այլեւս հանդիսաւորապէս չխոստովանիլ թէ տեղւոյն վրայ հարկադրուած կարգին ու կանոնը՝ որմէ հաւատարմապէս կ'օգտուի առանց ցեղի ու կրօնի խրատութեան ամեն մարդարժանիէ գոհուելու կ'ուրիշէ:

Պերկամայի խաղաղութեան որոնք հելլէն բանակին հետ մեկտեղ իրենց քաղաքին տնտեսութեանը համար կաշխատին, արժանի են հանգարտ քաղաքացիներն ու մասնաւոր երախտագրութեանը, քանի որ շանտաջին հերոսակներուն շարքը դրոններուն և ապառնալիքներուն և հաստատ առաջադրութեանը ծառայեցին իրենց հայրենիքին ևս զեղ. Պ. Վուզինոս հպարտ պէտք է զգայ ինքզինք Պերկամայի երեսելի թուրքերը իրեն աջակց ունեւորուն համար:

ԲՈՒՐԻՆ ՄԱՄՈՒՐԻԱՆ

«Բեյլի»-ն այն հեռագրին վրայ թէ անդլական կառավարութիւնը 100 միլիոն ֆրանկ յատկացուցեր է Իրաք (Միջագետք) պաշտպանելու գործին: Այսպէս որ ան հինգ տարուան բնութեան մէջ պիտի կրնայ Ամերիկայի չափ ցորեն արտադրել, այսպէս ի՞նչ «Ալլը օգուտ չընելու Ասիայ թող մեզի օրինակ ըլլայ: Ասքան տարիներէ ի վեր ձեռքերնիս կը գտնուէր այն տեղը ու բոլորովին ամայի և անձալ պահեցինք, որովհետեւ ոչ թէ հայրենիքին շահը այլ անձնական շահերնիս հետապնդեցինք: Ահաւասիկ կառավարութիւնը թող տեսնուի թէ ինչպէս մարդ օգտակար կ'ըլլայ իր ազգին, հայրենիքին ու կրօնի:

Իրաքը հինգ տարիէն աշխարհաբշտեմարտի պիտի ըլլայ: Մենք ի՞նչ մտածենք կը թուրքերուն համար:

«Մատից»-ն ակտարիկով քաղաքս հասած համաձայնական քննիչ յանձնախումբին, կը փութայ ըսել թէ պէտք է օգտուիլ այս առիթէն և արգարութեան ձայնը ըսել ընել տալ անոր: «Քաղաքս եկող քննիչ յանձնա-

խաւմբ, կը գրէ, կը յուսանք որ գողտիկ կերպով պիտի չկատարէ իր հարցաքննութիւնները, այլ դժբաղ: Այս պատճառաւ ինչ որ պիտի մեր ժողովուրդը, ինչ բանի որ վկայ եղած է, թող խմացէ յանձնախումբին Մեք. արդարութիւնը կուզենք գտնել որուն կարտոր կը քշենք մեզ կրնայ այս բանը ապրիլի մէջ:

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԲԱՍՏԱՆԻ ԶԻՆՈՒՆԵՐԸ ՏԵՂԵԿՈՒՄ ԳԻՏԱՐԸ, սկսած է հրատարակել Bulletin Arme-
nien անունով կիսամեայ թերթ մը, որուն ծրագիր-ցողումը յարմար դաս-
տեցինք հրատարակել:

«Այն պահուն, որ Հայաստանի ձա-
կատագիրը կ'որոշուի, մեղանհրաժեշտ երեւցաւ հրատարակել ԱՅԿԱԿԱՆ ՏԵ-
ՂԵԿԱԹԵՐԹ մը, մեր հայրենիքին, գլխաւոր անցքերուն շուրջ, գահացում տալու համար ֆրանսայի մեր բազմա-
թիւ բարեկամներու արդար հետաքր-
քութեան և ասկէ զատ լուսաւորելու համար Հայաստանով մօտէն կամ հե-
ռուէն հետաքրքրող քաղաքական անձնաւորութիւնները:

Կը խորհնք թէ, Հայաստանի Դա-
տը, իր ամբողջութեան մէջ ունեւում, անցեալէն տարբեր կերպով պիտի պաշտպանուի, համոզուած ենք որ այս դատը որ ամենէն սուրբը և արգարն է, համաձայնական պետական մարդոց և գիւտնապետներու զբաղումներուն և հոգածութեան առարկայ դարձած միւս բոլոր դատերէն արդէն սկզբուն-
քով շահուած է: Այդ Դատը հոգածու-
թեան առարկայ դարձած է Համաձայ-
նականներու յաղթանակէ ի վեր, որոնց ճակատագրին Հայաստան իւր միացու-
ցած է սերտօրէն, մզուած ինչպէս զգացումներէ նոյնպէս և ամենապարզ հաշիւներէ: Միմիայն Համաձայնական-
ներու յաղթանակը կրնար արդարեւ հայերուն յոյս տալու թէ պիտի իրա-
գործուէին իրենց այնքան խաղաղա-
օրէն սպասած բազմախօսները, ազատ և տեղաւ Հայաստանի վերահաստա-
տութիւնը:

Ուրեմն, մենք սպահովութիւն ու-
նինք թէ, շատ մօտ օրէն վերջապէս պիտի տեսնենք իրականացումը այս բարձր արդարութեան գործին, բայց սպասելով այս օրհնեալ օրուն, Հա-
յաստանը կ'անցնէ ճշմարտմային վարկեաններ, յառաջ եկած թուրքե-
րու կողմէ, որոնք անոր մեծ մասը գրաւած են և այն զանազան կարգի գծաւորութիւններէն որոնք կը վերա-
բերին պարենաւորումի և ներգաղթի աշխատութեանց:

«Հայկական Տեղեկութիւն»-ի նը-
պատակներն պիտի ըլլան ընթերցող-
ներուն աչքի առջև. գնել Հայաստանի մէջ պատահած և մեզ հասած քաղա-
քական և զինուորական անցքերն իրողութիւնները, հայ ժողովուրդին մարտիրոսութեան և պայքարին վերջին փուլերը պատկերել:

Երանի թէ, ընթերցողը տեղեկ ընելով մեր դատին ներկայ վիճակին, փութացնէիք արդարացի և վճռական լուծումը, ուրկէ կանխուած է մեր ազգին սպաւան և նոյնիսկ գոյու-
թիւնը, ինչպէս նաև Միջմարտ-Արեւ-
ելեքի խաղաղութիւնը:

ՀԱՎԱԿԱՆ գործակալներէն մին Ա-
մէրօնէն երթալով կարող եղած է մօտենալ Վիլհելմ Բ. ի բնակարանին: Կը հաստատէ թէ ցարդ կայսրը որեւէ մէկու մը հետ տեսակցութիւն չէ ու-
նեցած: Վիլհելմ Բ. ի բոլոր այդ կար-
ծեցեալ յայտարարութիւնները յերիւր-
ուածներ են, որովհետեւ քայքայէր ար-
տօնութիւն չունի ունէ յայտարարու-
թիւն կամ էնթերթիւ ընելու: Վիլհելմ Բ. ի ասպիջականութեան պայման-
ներէն մին է այս պարագան:

Վիլհելմ Հոլշեյցլէրն ժամը 7.30ին աւերակներէ կ'ելլէ. նախաձայնէ վերջ կ'երթայ փայտ կտրելու: Այս աշխա-
տանքը կը տեսէ միշտ կէսօր: Ժամը

սինեակապան մը կը բերէ, թերթերէ համառօտութիւններ և իր նամակնե-
րէն քաղաքական, որոնք ինչպէս կ'ը-
րեւի, գրաքննած են տեղւոյն կա-
ռավարիչին կողմէ: Ճաշէն վերջ, խօ-
սակցութիւն և երբեմն ալ երաժշտ-
ութիւն: Նախորդ-կայսրը ժամը 11ին կը պատկիւ— Սրտասանմանի մէջ տա-
րածուած լուրերը քայքային ստող-
թեան մասին քաղաքագործէն սխալ են: Ժողովարանի կերպարանք մը աւելի— և այս արդիւնքը է իր մօրութիւն գոր-
շատ երկար կը ձգէ— Սեպտեմբեր 7էն ի վեր ամիսում չէ և մօրութիւն ճիւղ-
մակ է ձիւնի նման: Հոգեկան վիճակին գալու, համակերպած և հանգիստ անձի մը վիճակը ունի: Համոզուած է որ, ոչ միայն իր արտաքսումը չպիտի տեղի ունենայ, այլ նաև չպիտի պա-
հաճուի ատիկա:

ՎԻՇԻՆԹԵՆԷ կը հեռագրեն թէ հակառակ կրկնուած հերքումներուն, Մ.— Նահանգները հաւանած են պաշ-
տօնապէս ընդունել, Հայաստանի յանձ-
նառնութիւնը, Նոյնիսկ Մր. Ուիլսոնի Եւրոպայէն գալու ալէն առաջ: Սակայն կրտավարութիւնը այս որոշումը չէ հրատարակած որ կրնար ձեռնադ-
տին մէջ վիճար յարուցանել, յանկար-
ծուս իմացուելով: Վերջերս, եւան-
դոտ բրաքականտ մը կը մղուի ամե-
րիկեան ժողովուրդին մէջ ի նպաստ Հայաստանի յանձնառնութեան ընդու-
նելութեան:

Զօրավար Բիւրշիկի սպայակոյտին պիտի գոր. Հարպըրը կը միկնի գէպի Հայաստան, որպէսզի քննէ տեղւոյն վրայ այն միջոցները որոնցմով կարե-
ւի պիտի ըլլայ գունդեր զրկել: Կ'են-
թաղուի թէ, քանի մը զօրագունդեր 500 սպաներու հրամանին տակ կը բաւեն հայերու պաշտպանութեան հա-
մար: Ամերիկեան կառավարութիւնը կ'սպասէ ձեռնադրութիւն վիճաբանու-
թեանց վերջնալուծն պատասխանելու համար թէ կ'ընդունին վերջապէս յանձ-
նառնութիւնը: Զօր. Հարպըրը հաւա-
նական է որ Հայաստան մնայ իւր կառավարիչ: Զօրավարը ասկէ առաջ վարած է Ֆիլիքեան կղզիներու արշա-
ւախումը մը:

ՀԱՄԹՈՂՈՎԸ, իր 15 օրեայ գա-
ղաբէն վերջ, երբ վերսկսի նիստերու գումարումները առաջին զբաղումն պիտի ըլլայ որոշել քայքայի դատա-
վարութեան եղանակը: ՎԵՂԷՐԲ. Բ. արդէն կը պատրաստէ իր պաշտպա-
նողականը և գերման իրաւագէտներ Ամերիկէնէն մէջ կը խորհրդակցին իր հետ: Իր դատավարութեան մանրա-
մասնութիւնները և ամբաստանագիրը անոր անմիջապէս պիտի հաղոր-
դուին:

«ՎԵՍՏԱՆԻՆԷՆ ԱՆՏԱՅԻՆ» թերթին համեմատ, կոմս Էօլէմպուրկ. որ կը գործէ Պրի ներկայացուցիչը Բրուսիոյ նախորդ թագաւորին, Բրուսիական կառավարութիւնէն խնդրած է 2,5 միլիօն հոլանտական ֆլորին, Վիլհելմ Բ. ի անձնական հարստութիւնէն առնու-
ելով: Այս գումարով քայքայէր կալուած մը պիտի գնէ: Կոմս Էօլէմպուրկի ին-
քանքը Բրուսիական Հանտիթի զրկուած է:

ՏԵՂԱԿԱՆ ԿԵԱՆՔԸ

ՔԱՆԱԹՈՒՄԱԿԱՆ

Այս կիրակի, «Զարթօնք» լատա-
նական միութեան հրաւերով, Հոբի-
սիմանին ընդարձակ սրահը լեցնող խաղաղութեան երկրեւ հայութեան առջև բանախօսեց, տեղւոյն Առաջն. Տեղա-
պահ Տ. Յովհան Ծ. Վ. Կարապետեան, նիւթ ունենալով «Քրիստոնէութեան արդի ըմբռնումի ներդաշնակութիւնը գիտութեան հետ:

Պերճաբան ու խորիմաստ քարոզ-
չի այն արդար համբաւը՝ զոր արդէն շինած էր Գիրապատիւ բանախօսը Հայ եկեղեցական բեմին վրայ, և որուն այնքան անհերքելի ապացոյց-
ները տեսաւ մեր մէջ խօսած մէկէ

աւելի հովուական հոգեւոր քարոզնե-
րով: Ինչպէս նաև նիւթին գերադանց-
օրէն շահեկանութիւնը, հոն համա-
խմբած էր Զմիւռնահայ մատարա-
կան բովանդակ բնորանին:

Այս շինչ ու վերականգնիչ բանա-
խօսութիւնը լսելու բարեբաղդութե-
նէլ գրեւածներուն յոյժ բնական հե-
տաքրքութեան ու փափաքին մտ-
ածք մը գահացում տալու համար, պիտի փորձեմ ռուսագրել խօսուած-
ները նոյն չափով որ անոնք ինկան իմ գանդաղագիր մատիտիս տակ:

Նիւթը. բաւ չէ. Սուրբը զոր պարտիմ լուսարոնել, այնքան խո-
րանկ է և ընդարձակ որ բազմաթիւ գասախօսութեանց շարք մը անհրա-
ժեշտ է թեթեւ գաղափար մը կողմե-
յու համար անոր մասին Ուիլհելմո-
մըն է ան՝ ուր ստեղծելու լանդշեյն-
թիւնը չպիտի ունենամ այսօր, այլ անոր ախուքը միայն պիտի ուզէի առաջնորդել ձեզ, միասին վայելելու համար հրաշափառ ծագումը տիեզե-
րական ճշմարտութեան վեհափայլ արեգակնին:

Միշտ այսօր կրօնքը ամբաստան-
ուած է ընդհանրապէս իբր վաղնջա-
կան աւանդապահ պահպանողական, յետադիմական և հակարնական ըմ-
բռնում և հաւատալիքներու, իսկ կրօնականները, ինչ սեռի և դասա-
կարգի ալ պատկանին, շատ շատերէն ճանչցուած են իբր յետադիմական, յետաշրջական:

Վեղարին, սքեմին կամ փակեղին տեսք իսկ ունեց մտքին մէջ կ'որ-
թնցնէ պատկերը մէկու մը որ մար-
մնացումն է ընկերակցին ու կրօնական այլանդակօրէն լճացեալ գաղափար-
ներու մէկու մը որ բոլորովին գորս կ'սպրի ժամանակի արդիական մեծ հոսանքէն:

Կրօնքը վերջապէս թշնամի հռչակ-
ուած է ամեն իրական յառաջիմու-
թեան Բողոքեղով կը բողոքեմ այս ձրի ամբաստանութեանց և թիւր վեր-
գրումներու, այն ամբողջ հաւատքով որ այդ տխուր եղրակացութիւնները արդիւնքն են պատմական ու կրօնա-
գիտական տկար ու թերի վերլուծում-
ներու:

Միշին դարու քրիստոնէութիւնը յատկանշող մոլեռանդութիւնը, պահ-
պանողականութիւնը, չեն կրնար ու պիտի չէ որ կարեւոր ծառայիլ հա-
տացնելու մեղ թէ կեանքի կրօնի, և Աստուծոյ հին ըմբռնումները կը վի-
րապրին տակաւին ներկայ դարու քրիստոնէական հաստատութեանց և վարդապետութեանց ճոցին մէջ: Իրաւ է թէ այդ տխրահամբաւ դարերուն, անշարժութեան, անփոփոխութեան, անշրջալիսութեան վարդապետութիւնն էր որ կը տիրապետէր միահեծան, իրաւ է թէ հաստատութեան, անալ-
լալութեան կիւքը կրող ամեն ինչ արմանի կը դատուէր պաշտամունքի:

Աշխարհ անփոփոխ երկինք անփո-
փոխ, տիեզերք անփոփոխ Աստուած բանաձեւումէ անփոփոխ կրօնականութե-
րու կը հաշտուէր միշին դարէն: Իսկ կրօնքը նոյնքան անփոփոխ, անքնա-
դատելի ճշմարտութիւններու աւան-
դաբանը: Ուստի, երբ անհատ մը ու-
զէր շարժել, փոխել, մանաւանդ բա-
րեփոխել կամ յեղափոխել, և ուզել ընել այդ բանը իր բարոյութիւննե-
րով. փորձերով կամ կեանքով, կը նը-
կատուէր ըմբռնում մը, ապանդաւոր մը, հերետիկոս մը:

Միշին դարու կրօնքը, բոլորովին առարկայական, կարծեալ յեղափարծ-
րէն երկինքէն իջած, հրաշքի կը վե-
րադրէր ամեն իրողութիւն և մարդ-
կային բանականութեան առջև մշտա-
փակ կը պահեր իր դռները:

Այդ դարու կրօնքին մէջ բուն թափանցել նկատող բանականութեան համար կեանք չկար, այլ անոյդ մահ, մարդիկ այդ սև օրերու կրօնքով կը վերածուէին մեքենաներու, խամա ճիւղներու:

Թառաղիմութեան սիրահար ամեն մարդ էակի մէջ ծագող բոլորն օրի-

նաւոր ձգտումները կը բաշխէին մի-
ջնդարեան կերպականութեան կողմէ յարուցուած պողպատեայ ամբարտա-
նետու:

Աստուծոյ կամքին ու պատգամին չ'անսացողներն ու չ'հետեւողները կը յանձնուէին հաւատաքնական խտա-
ղատ ասեաններու, շուտով կը հո-
շակուէին տղանդաւոր հրեաթիկոս ու իբր այն կը մահանային աներևակա-
յի ի տառապանքներով:

Անգուցող մեծ ու խորունկ էր կը-
րօնքի և գիտութեան միջեւ խուշ պաշարն անձայր տուած բազմաթիւ կալիւլէնի կարիքի ինկան այդ ան-
հաւատար գաղափարամարտին մէջ, բանադրուած, իշղուած օրուն միա-
հեծան տիրապետներէն: Այսօր սակայն գիտակից մատարականութեան, կղե-
րականութեան հիացումն ու պաշտա-
մունքը տիեզերական ճշմարտութեան որ մեծ մարտիրոսներուն վրայ է կեդ-
րոնացած և իրաւագէտ մարդկութիւնը յաւերժացուցած է անոնց անունը, ի պատիւ իրենց կանգնուած կոթող և յուշարձաններով:

(ԾԵՐ.)

ՕԿԵՆՔՕ

Ազգային Անցուդարձ

Շտաթ մը առաջ գաւառի անա-
պահութեան դէմ բողոքելու համար ամեն դասակարգի ազգայիններէ ընդ-
հանուր ժողով մը կազմուած էր ա-
ռաջնորդարանի մէջ, ուր բանաձե-
ւած էր բողոքը յանձնուելու համար տեղւոյն համաձայնական ներկայացու-
ցիչներուն և զրկելու համար հաշտու-
թեան ժողովին, Բարիզի պատուիրա-
կութեան և Ս. Պատրիարքին: Այդ բանաձեւ խնդրուեցաւ մեզմէ չհրա-
տարակել ինչպէս նաև մանրամաս-
նութիւններ չտալ այդ ժողովի մասին, այդ բժախնդրութիւնն բաւական զար-
մանալի երեցաւ մեզի, վստահ ըլլա-
լով որ Հայդ տեսակ հրապարակային ժողովի մը մէջ կարելի չէր գաղտնի-
քը պահել, և մանաւանդ իզմիրի նը-
ման ամփոփ քաղաքի մը մէջ: Զուգե-
ցինք անգիւ մեր կարծիքին մէջ և հաճոյք պատճառելու համար որեւէ մանրամասնութիւն չտուինք, սակայն կիրակի օրուն թղթատարով հասած Պօլսահայ թերթերու մէջ կարգացինք այդ բողոքի բանաձեւը, առանց ամե-
նադուրդն զարմանք մը ունենալու, միայն կ'ցուէինք որ իզմիրի մէջ տեղի ունեցած խնդրոյ մը մանրամասնու-
թիւններն Պօլսահայ թերթերէ կ'տե-
ղեկանայ իզմիրի հայութիւնը:

Այդ բանաձեւը ամեն ոք կարգաց և աւելորդ պիտի ըլլար կրկին հրատա-
րակել Ս. Մահալի մէջ, եթէ իբրեւ պատմական վաւերաթուղթ մը իր մասնաւոր նշանակութիւնն չունենար:

«Իզմիրի ժողովուրդը յուզուած այն լուրերէն որոնց համաձայն Հայաստա-
նի և Կովկասի մէջ վտանգ կ'սպաւ-
նայ ջարդերէ վերապրող և իրենց բը-
նականաւոր վերադարձող հայերու կեանքին, մանաւանդ թուրքերու յա-
ռաջ բերած գրգռութիւններէն, չա-
րաւար գործածելով իրենց նկատմամբ ցոյց տրուած վստահութիւնը, խստիւ կ'ըողթէ այսօրուան հանդիսաւոր գու-
մարման մէջ, այս ցաւաւթ գործու-
նէութեան դէմ: Կողում կ'ընէ համաշ-
խարհային իղձին և կ'անդրէ համա-
ձայնական պետութիւններէն զինա-
դադարի պայմաններուն անմիջական գործադրութեամբը առաջըն առնելու այն շրջաններու մէջ ամեն տեսակ նոր անկարգութեանց, որպէսզի այս կերպով պաշտպանուի կեանքը մնա-
ցորդ հայութեան, գրաւուելով համա-
ձայնական ոյժերու կողմէ այն վայրե-
րը: Այս առթիւ մեր լիակատար վրա տաւութիւնը Զեղը: Յանուն իզմիրի հայութեան ստորագրուած է: Առաջ. Տե-
ղապահ Հօր կողմէ:

— Երէկ քաղաքի հասաւ խաւա-
կան նաւով մը, իզմիրի Ազգ. երկսեւ վարժարանաց Տեսուչ Պ. Անդրանիկ Կարապետեան, իր կնոջ և երկու զա-
ւակներուն հետ:

ՎԵՐՋԻՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

4. Պոլիս 25 Օգոստոս 1919

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ ԼՈՅՏ ԶՕՐՃԻ

Հասարակաց Սոցիալական Իրավունքների միջ խոսելով Մր. Լոյտ ձորճ յայտարարած է. Աստուրյ և Պուլիարիոյ հաշտութիւնը մեծ նշանակութիւն մը ունի մեզի համար:

Թուրքիոյ հետ կնքուելիք հաշտութեան յապաղումին համար մեզի պէտք է մեղադրեն: Կապառնիք Սմերիկայի պատասխանը:

Ապրիլի թրքականէն ուրիշ կարեւոր խնդիր մը չունի:

4. Պոլիս, 26 Օգոստոս 1919

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԿԱՌԱՎԱՐԻՉ

Սմերիկեան թերթ մը կ'զրէ թէ՛ Իթէ Ամերիկա վերջնականապէս ընդունի Հայաստանի յանձնառութիւնը, համանկանութիւն կայ որ զօր. Հըրպօրտ պիտի անուանուի Հայաստանի կառավարիչ:

ԻՏԱԼԻԱ ԵՒ ՓՈՔՐ-ԱՍԻԱ

Մասնաւորապէս չէքօւողաք մամուլը մեծ համակրութեամբ կը խօսի Իտալիոյ հայեացքներուն վրայ Փոքր-Ասիոյ մասին և մասնաւորապէս կ'ընշէ որ Իտալիա պիտի յաջողի Վալիսի արեւելեան քաղաքակրթութիւնը վերահաստատել:

ՊՈԼԿԱՐԻԱ ԵՒ ՎԷՆԶԷԼՈՍ

Պուլիարական հաշտութեան կնքուելէն յետոյ Մ. Վենիզէլոս Լոնտոն պիտի երթայ, ուր պիտի մնայ երկու շաբաթի չափ:

ԻՏԱԼԿԱՆ ՊԱՇՏՆԱՌՈՒՄՆԵՐ

Թերթերը կը ծանուցանեն թէ՛ Բարիզի Իտալական պատուիրակութիւնը վերջնական բանաձեւ մը պիտի յանձնէ Իտալական պահանջումներուն համար, Համաժողովը իր աշխատութիւնները դադարեցնել առաջ:

ՊՈԼԿԱՐԻԱ ԻՍՂԱՂ

Պուլիար պատուիրակութիւնը երկու ծանուցադրեր յանձնած է Հաշտութեան Համաժողովի քարտուղարութեան: Սիոյն մէջ կ'ընդգծէ այն լուրերուն դէմ, որոնցմով Պուլիարիոյ ներքին կացութիւնն մեծ անկարգութիւններու մէջ ցոյց կուտայ: Ներքինը մէջ կ'ընդգծէ որ կառավարութիւնը որպէս թէ կարեւորութիւն չտար փոքրամասնութեան իրաւունքներուն:

ԹՐԱԿԻՈՅ ՀԱՐՑԸ

Բարիզէ կ'հեռագրեն որ Մ. Վենիզէլոս ներկայացուցած է Մ. Քլէմանսօի Թրակիոյ խնդրոյն արագ լուծման կարեւորութիւնը:

ՎԱՐԿ ԻԶՍԻՐԻ ՔԱՂԱՔԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ

Ներքին գործոց նախարարութիւնը Իզմիրի քաղաքապետութեան համար 10,000 օսմ. ոսկւոյ վարկ մը խնդրած է Երեւանական նախարարութիւնէն:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԵՐԸ

Ամեն կողմէ լուրեր կ'հանին հաստատելով որ Հապսուրկեանը կրկին իշխանութեան գլուխ պիտի անցնին:

ԶՕՐ. ՄԻԼՆ ԵՒ ԻԶԶԵԹ ՊԷՅ

Զօր. Միլն պաշտօնաթուղթ մը յանձնած է Այազնի կուսակալ Իզզէթ պէյի, որով կ'տեղեկացնէ թէ՛ յունական ուժերը որոշուած սահմաններէն անդին չպիտի անցնին:

ԱՒՍՏՐԻՅ ՀԱՇՏԻԹԵԱՆ ԴԱՇՆԱԳԻՐԸ

Կ'յուսացուի որ շաբաթէ մը պիտի ստորագրուի Աւստրիոյ հետ հաշտութեան զաշնագիրը:

ԻՏԱԼԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԸ

Իտալական խորհրդարանը պիտի բացուի երէկ. Յին, որպէսզի կարելի ըլլայ Մ. Թիթոնի մասնակցիլ խորհրդարանական աշխատութեանց: Մ. Թիթոնի նախապէս պիտի ստորագրէ Աւստրիոյ հետ հաշտութեան զաշնագիրը և միանգամ ընդ միշտ կարգադրել Իտալական մնացեալ խնդիրները:

ՀԱՍԱԶԱՆԱԿԱՆՔ ԵՒ ՀՈՒՆԳԱՐԻԱ

Համաձայնական բարձրագոյն խորհուրդը որդեց հեռագրել Պուտրաշէտի հակաձայնական ներկայացուցիչներուն որպէսզի հաղորդեն հունկարական իշխանութեանց, թէ ինչ բաղձանքներ կ'ուսածին որպէսզի տեւական հաշտութիւն մը կնքել կարելի ըլլայ Հունգարացոց հետ Պետական հատուածով մը կազմուած կառավարութեան մը հետ հաշտութիւն կնքել չէ կարելի. այլ ժողովուրդի կամքով: Հեռագիրը կ'պնդէ որ արշիւրաք իր հրաժարականն սոյն որպէսզի բոլոր կուսակցութիւններէ ներկայացուած կառավարութեան մը տեղ սոյն, հունկարական ժողովուրդին հաւանութեամբ:

Զով ոճրագործները ուղած են իրենց վրէժը առնել աւաղակախումբէ մը, որ Նուանու Գոճա Քացուրօ անուն իրենց հայրենակիցը սուսկով փախած էր: Իշխանութիւնը. Ներքին ալ ձերբակալած է:

Նոյն օրը, Թիբէի մէջ պատահած է ուրիշ ոճի մը. Հաճի օզու շիքէթ Մուսթաֆա ընկերակցութեամբ ուրիշ երեք անձանքներու պահուստով էյէ Տէրէի մօտ գանակի և հրացանի հարուածներով ըսպանած են Հաճի Վէլի Մամուտ անուն թուրք անիէ առնելով 150 ոսկի:

ԱՐԵՎԵԼԵԱՆԻ

յազարկաւորութեան հանդէսին և իրենց վշտակցութիւնները ներկայցին այս վաղաժամ մահուան առթիւ:

ՆԱՄԱԿ Կոյ Կիրակոս Անանեանի հասցէին, զալ առնել խմբապատուէն:

— Տեղապահ հայրը երէկ ընդունեց, հելէն բարձր-գոմարէր Պ. Սթեր-հասէի կողմէ պաշտօնապէս զրկուած Պ. Պալթապիի այցելութիւնը և ունեցաւ կարեւոր խնդիրներու շուրջ խորհրդակցութիւն մը:

— Պատրիարքարանէն գիր մը եկած ըլլալով կը ծանուցուէս Կեսարիայէ 100 որբերու իզմիր զրկուելու մտադրութիւնը: Այս պիտի պիտի ներկայացուի Քաղաք ժողովոյ նկատմամբ:

— «Յփրատ» հայրենակցական միութիւնը, տեղապահ հօր նամակ ուղղելով, կ'ուզէ Իզմիրի մէջ ևս մասնաճիւղ մը հաստատել և առ այս կը խնդրէ տեղակալին օժանդակութիւնը:

— Սմերիկեան եկեղեցիէն էն Խալիկոսկոսկական եկեղեցին, նախաձեռնակ եղած է զուարիկ համալսարանային քրիստոնէական ժողով մը, այս առթիւ պատրիարքարան ծանուցադր զրկելէ վերջ, տեղապահ հօր ուղղած անձնական նամակով մը կը խնդրէ այս մասին պատրաստել հանրային կարծիքը:

— Քաղաք հասած է Սմերիկեան միսիոնարական նպատամատոյցէն քննիչ յանձնախումբ մը. որուն նախագահը մը. Չարլզ Վիլքեր, ընկերակցութեամբ տեղւոյս մասնաճիւղի նախագահ Մ. Րիտի այցելած է Տեղապահ Հօր, որու հետ, ինչպէս կը հաղորդուի մեզի, կարգ մը խնդիրներու շուրջ խորհրդակցութիւններ ունեցած է: Պիֆափաքէինք որ այդ խորհրդակցութիւններն որոշապէս հաղորդուէին Մամուլին, որպէսզի յետոյ թիւրիմացութիւններ տեղի չունենային, խորհրդակցութիւններուն պէտք է ժողովուրդին իրազեկ ընել որով տեղապահ հայրն ալ պատասխանատուութիւնէն զերծ կ'ըլլայ:

— Մօրկընթաուի յիշատակներու անգլիէնէն բնագրէն թարգմանութիւնը Պ. Ենովք Արմէնէն լրացած է և կ'ստորանակէ նաև Մր. Ուիլսոնի Մր. Մօրկընթաուի, և տիկին Մօրկընթաուի առանձին պատկերները: Ամբողջական գիրքի գեղարուեստական կողքը ևս հրատարակուած է և ամբողջական գործին գինն է մէկ ոսկի: Այսհետքըքական հատորը անհրաժեշտ է որ ամեն հայ կարգայ, անոր մէջ թափանցելու համար հայկական եղևունին գաղտնիքներուն և իթթիհատական ճիւղ չէֆիրու բորենածին նըկարագրին:

— Ստացանք Բարիզի «Վերածնունդ»-ի կողմէ հրատարակած «Հայ Օրիորդին երգը» եւրոպական խօսիւրով և հայկական եւագոյնով:

Գին 1 Ֆրանք:

ԳԵՂԵՑՈՒԹՅԱՆ ԺԵՍՍՔ ՄԷ

Ինչպէս գրած էինք Մով. Պրիսթոլ հասած է քաղաքս իր տղին տիկնոջ հետ և որովհետեւ չէ ուղած որ իրեն համար տուն մը գրուուի, ստիպւած պիտի ըլլար որ և է պանդոկի մը կեանքին համակերպիլ:

Մեր համակերպի քաղաքակիցներէն Պ. Արամ Համարձուած տեղեկանալով ծովակալին և անոր տիկնոջ շփոթ վիճակը բնակարանի խնդրոյն առթիւ անիջապէս կ'զիմէ ամերիկ. հիւպատոս Մր. Հօրթընի և կ'առաջարկէ իր քարափանց վրայի գեղեցիկ տունը գնել ծովակալին և անոր տիկնոջ տըրմադրութեան տակ, խնդրելով որ չմերժուի իր առաջարկն որու համար Հայերն մեծապէս պիտի հրճուին:

Մովակալը չափազանց յուզուած է այն վեհանձն և համակերպի ժէսթին համար և ընդունելովագրքան առջախախտի վերաբերմամբ մը եղած առաջարկը շնորհակալութիւն յայտնած է Պ. և Տ. Արամ Համարձուածներին:

Հրապարակաւ պարտք կ'համարինք Իզմիրի հայութեան կողմէ մեր անհուն շնորհակալութիւններն արտայայտել ծովակալ Պրիսթոլի և անոր ազնիւ տիկնոջ, որոնք ամերիկեան միջանձնութեամբ մը ընդուն-

նած են իրենց արամադրութեան տակ զրուած այդ ապարանքը և միւս կողմէ Պ. և Տ. Համարձուածներն որոնք զոհացում տուած են Իզմիրի հայութեան ամեն ջերմ քաղձանքներուն, այսպէս թարգման հանգիստնալով մեր համակրածքի ու սիրոյն առ ամերիկեան մեծ ազգը:

ԳԱԽՆ. ԺՈՂՈՎ

Գաւառ. Ժողովը նիստի հրաւիրուած էր երէկ երեկոյ:

Նիստը բացուեցաւ ժամը չորսը 7ին 16 երե. փոխաններու ներկայութեան և սկսաւ տեղեկական գործողութիւններու և կարգադրեցաւ նախորդ նիստի տեղեկարարութիւնն որ առանց գիտողութեան ընդունուեցաւ:

Կ'յուսացուէր որ այդ գործողութեանց միջոցին մեծամասնութիւն պիտի կրնար գոյանալ, սակայն ի գերի ելաւ ժողովականներու լոյսերն և ժողովը յետաձգուեցաւ ուրիշ օրուան:

Ստեփանգրութեան ընթերցումէն ետք, Ատենապետ Պ. Ն. Ներսէսեան քանի մը հակիրճ խօսքերով յանուն ժողովին շնորհակալութիւն յայտնեց Ս. Պատրիարք հօր որ Իզմիրցոց բաղձանքին գոհացում տուաւ նշանակելով Տ. Յովհան. Մ. Վրդ. Իրրիւ Առաջն. Տեղապահ և ապա խօսքն ուղղելով Տեղապահ հօր, շնորհակալութիւն յայտնեց որ լսելով Իզմիրցոց փափաքը թողած էր Պոլսոյ մէջ իր ունեցած համակրական շրջանակն ու գործունէութիւնն և հաճած էր իզմիրի պաշտօնն ընդունիլ:

Ժողովականներն ծափերով մասնակցեցան այս կրկնակ շնորհակալութեանց:

Ապա Տ. Յովհան. Մ. Վ. իրեն նըկատմամբ ցոյց արուած համակրութեան իր շնորհակալութիւններն յայտնելէ յետոյ, յորդորեց որ համաբողջ ըլլան և զինք իր գործերէն դատեն, աւստի ժամանակամիջոց ուղեց, որպէսզի կարենայ ինչ ինչ կազմակերպական անօրինութիւններ իզմիր գնել, այսպէս բարեօքիլ ջանալով գիւտնաւորներն, վարժարաններն, յարաբերական գործերն և ինչ ինչ վարչական գործերն ու տնօրինութիւնները:

Ժողովականք կրկին ծափերով իրենց վստահութիւնն յայտնեցին Առաջն. Տեղապահ հօր և ժողովը վերջ գտաւ:

Զատալի է որ Գաւառ. Ժողովոյ անդամներէն ոմանք իրենց պարտականութիւնն զխրակցութիւնն չունին երբեմն և այսպէս կարեւոր խնդիրներն յետաձգել հարկ կ'ըլլայ մէկ երկու հոգւոյ բացակայութեամբ:

Տեղական Լուրեր

ՄԻՋԳԱՇԵՆԿԱՅԱՅԻՆ քննիչ յանձնախումբը կազմուած է Տալ Օլիօ, Պիւնու. և Հէյր զօրավարներէն և փոխ-ծովակալ Պրիսթոլէ իր աշխատութիւնները պատճէ շաբաթ կէսօրէ վերջ, Իւրաքանչիւր ներկայացուցիչ ունի խորհրդական մը և քարտուղար մը:

Ա.ՅՄԱԿ Կինգաթթի, Միշել, Տիմէթրիուս և Ալէքսանտր, երեքն ալ փոքր տղաքներ, 8, 10 և 4 տարեկան, Գալպուլ-Տէրէի մօտ առմը մը գտած ըլլալով իբր կնքակ կը խաղան զուարճանալով, ահա ուսմը կը պալթի և երեքն ալ կը վերադառնան Միշել որովայնէն և ալ սրունքէն կը զարնուի, իր եղբայրը Տիմէթրիուս, ալ զիստէն կը վերադառնուի Փոքրիկ Ալէքսանտր մահացու կերպով բազմութիւ վերքեր կ'ստանայ և կը մեռնի քիչ յետոյ: Բարեբաղդաբար, այդ տեղէն ինքնաշարժ մը անցնելով զանոնք կը փոխադրէ յունաց հիւանդանոցը:

ՕԳՈՍՏՈՍ 5ին Տրիստ, Անգրէս և Եօրիի անուն երեք յոյն մշակներ, Գարադատի մէջ (Թիբէի մօտ) կ'սպաննեն 12 տարեկան թրքուհի մը, Այիշէ Գիւրի Վէրլի անուանեալ Այս արար-

մը զոր տարիներէ ի վեր կ'երկնէր Առիթը յարմար է «գործը շնչանելու համար», ինչպէս զօրավար Մօլթէ 1913ի կ'ըսէր արդէն Պեճիոյ թագաւորին Դերման մեծ սպայակոյտը չէր դադրեր ճարպիկութեամբ ազդեցութիւն բանեցնել անուղիակի կերպով հտառակաց կարծիքին վրայ, և որուն կ'ընտրութիւնը 1913ին յանձնարարած էր զնդապետ Լիւսէնտորֆ, այն աւտենուան կուսակցապետը, «որպէսզի կարելի ըլլայ զօրացնել և ամբողջ աշխարհի վրայ տարածել Գերմանական իշխանը»։ Պէտք է, կ'ըսէր ան, ժողովուրդի մէջ մտցնել սա՛ դադափարը, թէ մեր սպառազինութիւնները պատասխան մըն են փրանսուական ըսպառազինութեանց և քաղաքականութեան։ Պէտք է վարժեցնել զան մտածելու թէ մեր կողմէ յարձակողական գործողով մը անհրաժեշտէ՛ կառուելու համար մեր հակառակորդին գրգռութիւններուն դէմ։ Խոհանոցութեամբ գործիլ պէտք է՝ որեւէ կասկած չհարուցանելու և խուսափելու համար այն տաքնապալից կադրութիւնէն, որոնք կրնան վնասիլ մեր տընտեսական կենսութիւն, պէտք է զործնորուն այ՛ պիտի որում մը տալ, որ հրդոր սպառազինութիւններու, անհաշիւ զոհողութիւններու և քաղաքական ձկտեալ կացութեան մ'ազդեցութեամբ պատեհողով մը պայթումը նկատող իրր սղատութիւն, որովհետեւ իրմէ վերջը պիտի դան խաղաղութիւն և քաղաքացիութեան մը տարրեր թիւն, ինչպէս որ եղաւ 1870ին»։